

Lewisova izpoved pred senatom-Calles priznava napake

PREDSEDNIK U. M. W. OBDOLŽUJE KOMPANIJSKE POLICAJE TERORJA. — POVEDAL JE SENATORJEM O PROTIDELAVSKI ZAROTI. — PRVA JE PRELOMILA POGODBO ROCKE FELLERJEVA KOMPANIJA.

Washington, D. C. — V sredo je John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America, kot prvi pričal v preiskavi senatnega komiteja o razmerah na centralnem polju mehkega premoga in povedal o terorju "železne" policije in o zaroti proti organiziranemu delavstvu.

Lewis je med drugim rekel, da je Consolidation Coal kompanija, katere kontrolni faktor je John D. Rockefeller, Jr., prva prelomila mezno pogodbo z unijskimi premogarji. Nato je isto storila Pittsburgh Coal kompanija, katere se splošno smatra v finančnem svetu, kot Mellonova kompanija. Lewis je rekel, da Mellonove politične sile pomagajo premogovniškim podjetnikom za uničenje unije in da bi porazili rudarje. S pomočjo te sile in političnega vpliva je Pittsburgh kompanija pričela z gonjo proti organiziranim premogarjem in jih izpodrivala iz svojih premogovnikov. Da bi ji šlo delo lažje izpod rok, je nastavila svojo politiko, ki ji služijo kot policijski. Ti so v mnogih slučajih postopali po koziaško z največjim terorjem. Bivše delavce kompanije so vrgli iz hiš v zimi, ne oziraje se na ženske in otroke. Takega nasilja proti unijskim delavcem v deželi se ne pomni. Tako je govoril Lewis. Podrobnosti o grozodejstvih najetih ubijalcev in pretepačev v zapadnem delu države Pennsylvania, katere so izvajali nad nedolžnim ljudstvom, bodo predložene komiteju v posebnem poročilu.

Med govorom Lewisa je prišel v dvorano delavski tajnik Davis, kateremu so odkazali mesto pri mizi članov komiteja. V navzočnosti Lewisa je Lewis nadaljeval in rekel, da ko je Consolidation kompanija prelomila pogodbo z unijskimi premogarji, ki je največje tozadevno podjetje v Fairmont premogovnem polju, so isto storili tudi drugi operatorji v tem kraju in na Morgantown polju.

Od leta 1910 so cene življenjskim potrebščinam v Mehiki znatno poskočile. Poročilo pravi, da so se potrošniki. Poleg neznosne draginje še brezposelnost. To gorje je povzročilo, da je veliko domačinov šlo med bandite, ki napadajo vlake, avtomobile in potnike po cestah. Da bi Callesova administracija pri tem nič ne trpela na ugledu, so vladni agenti skrbeli za to, da se je za vse take roparske napade dolžilo katoličane, celo, da so roparskim tolpom bili na čelu duhovniki.

Industrije v Mehiki so pod ničlo in poljski pridelki so tako pičili, da preti glad. Vsaj revnejši sloji kmalu ne bodo v stanu preživljati sebe in družine. Po mestah zapirajo tovarne in delavce mečejo na ceste. Tako je pod vlado Callesa — tirana. Če misli, da bo v devetih mesecih poravnal, kar je zakrivil ves čas svoje diktature, se mož moti.

Pariz, Francija. — Tukaj je stala pred sodiščem špijona, žena Joseph Laperreja, ki je vohunil v prid Nemčije. Ko so jo vprašali kaj je njej znano, je padla v nezavest. Prepeljali so jo v bolnišnico. Njen soprog je bil obsojen v dosmrtno ječo.

Oslo, Norveško. — Lov na kitje je bil lansko leto zelo povoljen na Norveškem. To pa je povzročilo, da je cena olju padla. Lansko leto so dobili od kitov 704,000 sodov olja, to je 32,000 več nego leta 1926.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

Quebec, Canada. — Ogeri je nastal v hiši Thomas Clicheja, ki spada v župnijo Ste. Marie de Beauce, poslopje je popolnoma uničeno. V goreči hiši so bili od plamenov zajeti otroci, osem po številu in oče. Mati si je prizadevala otroke rešiti, pri tem pa je sama ostala v ognju. Vseh deset oseb je zgorelo.

POLJSKI NACIONALISTI PROTI ŽIDOM.

Varšava, Poljska. — Pri poljskih volitvah so bili nacionalisti poraženi, ki so potem od jeze začeli s preganjanjem Židov. Navalili so na del mesta v Lembergu, kjer prebivajo Židi in jih začeli pretepati. Enajst oseb je bilo težko ranjenih.

MRS. CHISHOLM V LONDONU.

Mati utopljenih otrok zvedela o dogodku. — Nastavljena je v bolnišnici kot služkinja. — Svoje otroke je videla zadnjič leta 1925.

London, Anglija. — Žalostna vest o tragični smrti svojih dveh sinov. Georgea starega devet in Edgarja sedem let, je našla mater, Mrs. Ivy Chisholm v Londonu v neki bolnišnici, kjer je nastavljena kot služkinja. Vest jo je zelo potrla. Nazadnje je videla svoje otroke, katerih eden še živi, leta 1925. Mrs. Chisholm služi v bolnišnici že tri leta. Sprva je bil njujin zakon srečen, ko pa je Chisholm prišel skupaj z Mrs. Lawrence, s katero je živel v East Chicagi, je začel sirovo postopati z njo in je bila primorana iti proč od njega. Glede Roberta, ki je ostal še pri življenju, ne ve kaj bi bilo za storiti, ker ona nima sredstev, da bi ga mogla preživljati. Robert in George sta bila dvojčka.

Prosecutor, Oliver Star zahteva za Chisholma smrtno kazen. Chisholm se nahaja v Crown Point ječi, kjer je pod nadzorstvom paznikov, ker se je bati, da si bo sam končal življenje. Ko so ga peljali v ječo, je mimo privozil vlak in so morali z avtomobilom ustaviti baš na tistem mestu, kjer je nesrečnež pahnil dečka v vodo. Chisholm je pogledal za trenutek skozi okno avtomobila, nato pa zaihtel in zajokal.

KOLIKO STANE STRICA SAMO ZLOČINSTVO.

Trinajst milijonov dolarjev stane letno Zedinjene države nobijanje zločinstva. Tako trdi zvezni sodnik Walter C. Lindley. To je pet milijonov dolarjev več, kot pa je Stric Sam posodil zaveznikom med svetovno vojno. Vse te stroške nosijo pošteni državljani, in jih plačujejo potom davkov.

Lansko leto je bilo v deželi izvršenih 12,500 umorov. Samo v Chicagi je bilo ubitih šest policistov za vsakega enega zločinca, ki se ga je privedlo pred sodišče kot morilca.

LEVINE V HAVANI.

Havana Cuba. — Charles Levine je prispel s svojim monoplanom Columbia semkaj v torek popoldan. Na poletu ga je spremljala Miss Mabel Boll, znana pod imenom "Diamond Queen." Pilot letala je Wilmer Stultz. Pri sprejemu so bili le fotografirani in časniški poročevalci.

Razdaljo 1,600 milj od Long Islanda do Havane so preleteli v 14 urah. Miss Boll je polet bil zelo všeč, le pritožila se je, da je bila lačna, ker celo pot ni ničesar zavžila.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

SPOMENIK LETALCEMA.

Na sliki vidimo model spomenika, ki ga namerava Francija postaviti na skalnati gori Etretat, v spomin na letalca Nungesserja in Collija, ki sta prišla ob življenje na poletu iz Francije proti Ameriki.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Alexander P. Moore, bivši ameriški poslanik na Španskem, je začel izdajati dva lista. — New York Daily Mirror in Boston Advertiser.

Columbus, Ohio. — Štirje maskirani roparji so napadli Columbus Savings banko pri belem dnevu in pobegnili s plenom \$30,000.

Irvington-on-Hudson, N. Y. — Dve sto dijakov Irvington višje šole je zastavkalo v protestu, ker je bil premeščen Charles McClelland, šolski superintendent.

Berlin, Nemčija. — Bivši nemški prestolonaslednik princ Friedrich Wilhelm, bo prodal večino svojih posestev, denar bo potem vtaknil v industrijo, ker se je izkazalo, da mu farma ne nese. Obdržal bo še gozdove in svoj grad.

KOLIKO STANE STRICA SAMO ZLOČINSTVO.

Trinajst milijonov dolarjev stane letno Zedinjene države nobijanje zločinstva. Tako trdi zvezni sodnik Walter C. Lindley. To je pet milijonov dolarjev več, kot pa je Stric Sam posodil zaveznikom med svetovno vojno. Vse te stroške nosijo pošteni državljani, in jih plačujejo potom davkov.

Lansko leto je bilo v deželi izvršenih 12,500 umorov. Samo v Chicagi je bilo ubitih šest policistov za vsakega enega zločinca, ki se ga je privedlo pred sodišče kot morilca.

LEVINE V HAVANI.

Havana Cuba. — Charles Levine je prispel s svojim monoplanom Columbia semkaj v torek popoldan. Na poletu ga je spremljala Miss Mabel Boll, znana pod imenom "Diamond Queen." Pilot letala je Wilmer Stultz. Pri sprejemu so bili le fotografirani in časniški poročevalci.

Razdaljo 1,600 milj od Long Islanda do Havane so preleteli v 14 urah. Miss Boll je polet bil zelo všeč, le pritožila se je, da je bila lačna, ker celo pot ni ničesar zavžila.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

PROTI-ANGLEŠKO GIBANJE V INDIJI.

London, Anglija. — Proti-angleško gibanje se je razširilo iz Egipta skozi osrčje vzhodne Arabije in Perzije do Indije. Angleški zastopnik se trudi, da bi prepričal vladarja Wahabceva, da je bolje za nje, če se prijatelji, kot pa sovražniki Anglije.

JUŽNA DAKOTA ZA SMITHA.

Republikanci v Južni Dakoti za Frank O. Lowdena, demokrate pa za Al Smitha. — Kansas hoče Curtisa, ki je že 32 let v kongresu.

Pierre, S. D. — Bivši illinoiški guverner Frank O. Lowden je bil izvoljen od republikancev Južne Dakote za predsedniškega kandidata za nominacijo na republikanski narodni konvenciji, dočim so demokrate izvolili newyorškega guvernerja Al Smitha. Lowden ni imel nobenega nasprotnika na konvenciji, pač pa Smith, in sicer senatorja Thomas Walsh iz Montane. Bila sta blizu skupaj, Smith je dobil 43,876 glasov, Walsh pa 41,213. Za podpredsednika so demokrate v Južni Dakoti imenovali guvernerja Dan Moodyja iz Texasa.

Buel F. Jones, generalni pravdnik je bil nominiran za guvernerja pri petem glasovanju in porazil druga dva kandidata, ki sta tudi ronal za to mesto.

Na konvenciji so republikanci hvalili Coolidgeovo administracijo in njega kot poštenjaka. O davkah se je rekel, da bi morali biti bolj razdeljeni, da ne bi nekateri nosili veliko davčno breme, drugi pa le majhno. Obljubili so podporo Capper-Johnsonovem predlogu za konskripcijo premožnih ljudi: tudi so za forsiranje prohibicijske postave.

Guverner Bulow je rekel, če bo Al Smith demokratski kandidat za predsednika, bo on z vso svojo močjo za njega. V državi je tretja stranka "Farmer Laborites", katere je na državni konvenciji sprejela platformo za redukcijo davkov in za odstranitev nepotrebnih uradnikov, ki prejajajo visoke plače in žive na škodo delavcev.

Wichita, Kans. — Tukajšnji republikanci so na državni konvenciji imenovali senatorja Charlesa Curtisa za predsedniško nominacijo na narodni konvenciji. Curtis je izkušen mož in je že 32 let v kongresu.

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

Northampton, Mass. — Mrs. Galvil Coolidge, soproga predsednika Coolidgea se je vrnila od tujak v Washington, kjer je njena mati, ki je bolna za influenco, že na poti okrevanja.

Rouen, Francija. — Tukajšnje mesto je našlo prostor, kjer je bila pred 500 leti na grmadi sežgana narodna junakinja Joan of Arc.

Iz Jugoslavije.

KMETSKI FANT IZ LIMOVCA PRIŠEL NA TRAGIČEN NAČIN OB ŽIVLJENJE. — NESREČA PRI ZAGI V TROJANAH. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Žalostna smrt v gozdu.

V noči od 5. na 6. febr. je žgal Angelik Bokal, kmetijski fant iz Limovca, župnije St. Gotard, kopo oglja v gozdu daleč od doma. Da bi ga ne zeblo, si je skopal v zemljo večjo jamo in to pokril z drvmi, smrečjem in po vrhu še na debelo s prstjo. V tej duplini, kjer si je napravil tudi ležišče, je omenjeno noč čuval na kopo, da bi mu ne zgorela. Da bi mu ne bilo dolgčas, sta bila pri njem njegov mlajši brat in sedov sin. Utrujen se je Angelik vlegel in zaspal. V tem trenutku pa se prične narejena streha vsled teže nametane zemlje ponizevati in lomiti in naenkrat se vdere vse na spečega Angelika in ga podsuje. Ko so ga odkopali, je bil že mrtev. Bdeča tovariša sta nesreči komaj ušla.

Nesreča.

V nedeljo, dne 29. jan. je žagar Drole na Grabnerjevi žagi v Zajasovniku pri Trojanah žagal drva na okrožni žagi. Pri delu mu je moral pomagati osemletni sin Josipa Grabnerja, daleč na okrog znanega lesnega trgovca. Deček je po neprevidnosti prišel preblizu žage in v trenutku mu je žaga do polovice odrezala štiri prste na desni roki.

Štiri deklice

je povila kmetica Jaga Cvetkovič v vasi Dumače pri Petrinju na Hrvaškem. Tri deklice so bile žive, četrt pa mrtva. Pri kopanju je umrla še ena deklica, kasneje pa še ostali dve.

V jamo so ga vrgli.

V zagrebško zakladno bolnišnico so pripeljali 50letnega kmeta Tomaža Trupeljaka, doma iz Jalševca pri Sesvetih. Trupeljak se je ob osmih zvečer vračal iz svoje kleti domov. Med potjo so ga nenadoma napadli trije neznanci, pograbili za roke in noge in ga vrgli v neko jamo. Trupeljak je padel tako nesrečno, da je dobil težke notranje poškodbe, poleg tega si je zlomil tudi desno nogo.

Nesreča.

Peter Leskovar, 30letni uradnik, je padel na ulici v Mariboru ter si pri padcu izvinil desno nogo. Rešilni oddelek ga je prepeljal v njegovo stanovanje.

Železniška nesreča v Zagrebu.

V petek, 3. febr. ob 5. uri zjutraj se je pripetila na glavnem kolodvoru v Zagrebu težja železniška nesreča. V tem času je odhajal z glavnega kolodvorja mešani vlak proti Novski. Še preden je vlak odšel iz postaje, se je zadel v tri vagonne, ki so stali na progi. Udarec je bil zelo močan in sta bili ranjeni dve osebi. Težje ranjena je Slava Fadljevič, žena železniškega uradnika, ki se je nahajala v omenjenem potniškem vlaku. Razen nje je lažje ranjenih še ena oseba.

njen vlakovodja Nikola Radjenović, ki je vodil potniški vlak. Oba ranjenca so prepeljali v bolnišnico.

Potniški avijon "Zagreb" prišel.

V Zagreb je v soboto zjutraj 4. febr., priletel prvi jugoslovanski potniški zrakoplov, ki ima ime "Zagreb". V Zagrebu je bil prirejen avijonu in njegovemu pilotu Strijevskemu svečan sprejem. Novi avijon ima zunanost velikega elegantnega avtomobila. Samo hodnik avijona je dolg 12 metrov. Avijon je takoj nato odletel v Belgrad. Redni zračni promet med Zagrebom in Belgradom se je uvedel dne 15. februarja, ker se je čakalo še na prihod drugega potniškega avijona, ki mu je ime "Belgrad".

Težka nesreča parnika pri Šibeniku.

Nedavno zjutraj je na odprtem morju, nedaleč od Šibenika eksplodiral tovorni parnik "Avala". Avala je pristala v Dugem Ratu pri tvornici sulfita, kjer je natovorila večjo količino cinamida ter je hotela nadaljevati pot v Šibenik. Blizu otoka Zlarina je cinamid eksplodiral. Spretnji del parnika je zletel v zrak. Kapitan, sam težko ranjen, je pustil parniku, da plove sam dalje. Tako se je "Avala" zadela v pečine Magarna. Poleg kapitana Pariča so težko ranjeni še trije mornarji. Neki kurjač je pri eksploziji najbrže odletel v zrak in utonil. Ostalo moštvo je nepoškodovano. Ranjenci so bili prepeljani v splitsko bolnico.

Prodaja župnišča v Turnišču.

Ker se začne še to spomlad zidati v Turnišču novo župnišče, je bilo staro prodano. Kupila ga je posojilnica za 133 tisoč dinarjev in ga izroči proti odplačevanju šolskim sestram iz matrne hiše v St. Petru pri Mariboru.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarije, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00

100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajno so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
nedeljkov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker vam veliko pomaga listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Za jugoslovansko-angleško spoznavanje

V Londonu se je osnoval odbor odličnih angleških politikov in publicistov, ki naj skrbijo za jugoslovansko spoznavanje. Na čelu je Seton-Watson, razven njega major Temperley, znan iz pariške konference, Bell Montague, Collings, ki je še za časa Avstrije omogočil jugoslovansko razstavo v Londonu in omogočil obisk Pašića pri angleški vladi.

Vsi ti moške povdarjajo, da sedaj, ko je vsled notranje konsolidacije Jugoslavije za vedno odpala možnost kakšnega razpada, je prišel čas, da se jugoslovansko-angleški studij obnovi. Era korupcije je prenehala; gospodarstvo in finance se razvijajo ugodno, kakor bi ne mogli leta 1919 pričakovati niti največji optimisti. S pogodbo o predvojnih dolgovih so za preke odpadle. Jugoslavija dobiva interes za Anglijo kot resna sredozemska pomorska sila. Anglija do sedaj ni vživala v Jugoslaviji posebnih simpatij radi njenega zadržavanja ob objavi tiranskega pakta, radi akcije lorda Rothermera. Angleži naj Jugoslaviji dokažejo, da sme zopet na nje računati; Jugoslavlani pa naj store tudi svoje, da studirajo podrobneje Anglijo. To je en pojav.

Ko so prinesli vest, da se je jugoslovanski vladi posrečilo dobiti veliko zunanje posojilo med Angleži in Amerikanci, se s splošno državnega stališča, obenem pa kot sijajno sprječevalo vladi podčrtali dejstvo, da bo ta pogodba utrdila jugoslovanski notranji finančni položaj, obenem pa dvignila prestiž jugoslovanske države v inozemstvu.

V tem jugoslovanskem logičnem delu jo potrjuje sedaj tudi bolgarski glas, ki nekako indirektno priznava, da je komisija, ki naj v Sofiji dožene vzrok večnih macedonskih dogodkov, dala jugoslovanski državi prav, da je stopila atentatorjem sama na prste; vobče priznala, da je Jugoslavija država, ki je vredna zaupanja. Tudi bolgarska javnost podčrtava velik zunanjepolitični pomen jugoslovanskega posojila in govori naenkrat o ohladitvi njenih dosedanjih protektorjev — Angležev, ki da so se iz bolgarofilov spremenili v jugoslovanofile.

415-letnica odkritja Floride.

Pravljica, da se neke ob atlantskem morju nahaja studenec večne mladosti, je privedla do odkritja Floride. Pravilo se je, da se ta magični studenec nahaja na nekem otoku z imenom Bimini. Govorice o starcih, ki so se čudežnim potom pomladili, so krožile po Evropi tekom nekajih stoletij. Neki angleški vitez, Sir Mandeville, ki je spisal srednjeveški potopis, je celo opisal, kako je trikrat izpil iz studenca in pridobil novo življensko silo.

Ponce de Leon, ki je spremenil Kolumba na njegovem drugem potovanju in se je potem ukvarjal s kolonizacijo Novega sveta, si je od španskega kralja Ferdinanda preskrbel pravico, da osvoji "Bimini". Rano v marcu l. 1513 je odplul iz otoka Portorico in 27. marca je zagledal kopno. Nazval je pokrajino Florido, ker dan 27. marca je bila velikonočna nedelja, ki jo Španci zovejo Pascua Florida (cvetna velikanoč).

Ponce de Leon ni seveda našel slovitega studenca večne mladosti, dobil je pa pravico do kolonizacije "otoka" Florida, kajti mislilo se je tedaj, da ta je otok. Kolonisti so se zapletli v boje z Indijanci in Ponce de Leon sam je padel zadet od indijanske pušice. Odprl pa je pot za druge raziskovatelje.

Tekom naslednjih dveh stoletij so spori med španskimi, francoskimi in angleškimi kolonijami zakašnjevali razvoj Floride. L. 1565 je Pedro Menendez de Aviles napadel kolonijo Hugonotov (protestantskih beguncev iz Francije) v Fort Ca-

roline in jih poklal "ne kot Francoze, marveč kot krivoverce". Dve leti kasneje je Dominique de Gorges iz svoje strani masakriral Špance v uplinski naselbini "ne kot Špance, marveč kot morilce". Španci so neprestano nagajali angleškim kolonijam in večina angleških naselencev se je odstranila. L. 1795 je bila zapadna Florida prodana Franciji. Po nakupu Louisiane l. 1803 so Združene države zahtevale Florido kot svojo. Končno jo je Španska odstopila Združenim državam s pogodbo dne 22. februarja 1819. Postala je teritorij in končno je bila sprejeta v Unijo kot država l. 1845.

Država Florida ima površino preko 58,000 kvadratnih milj in je toraj skoraj tako veliko kot država Michigan oziroma kot Jugoslavija brez Srbije. Po uradnih cenitvah je leta 1925 imela 1,263,549 prebivalcev. Je 6,000,000 akrov je bilo v farmah in le tretjina teh akrov predstavlja orano zemljo.

Sedanji in bodoči vir velikega bogastva so naravne naslage fosforične skale, ki se vporablja kot gnojilo. Lesna industrija je najvažnejša v državi in za njo prihaja produkcija tobaka.

Florida je zimovišče velikega števila turistov, ki trosijo na leto kakih 250 milijonov dolarjev. Tekom velikega "boom" v Floridi v l. 1925-26 se je izdalo kakih 400 milijonov za stavbe in 50 milijonov za gradnjo železnic. Vničujoči vihar, ki je dne 18. septembra 1926 hudo zadel vzhodno obal, je povzročil depresijo, iz katere se Florida počasi ali stalno popravlja.

KAJ JE NOVEGA V JO-LIETU?

Joliet, Ill.

Tone s nriba pravi, da je ves potrt. Prav mu je! Pravi, da od pepelnice srede, ko je moral zopet ploht vleči, je tak siromak, da niti sam sebe ne pozna. Prav ti je Tone! Pa bi si bil kaj poiskal okrog. Saprmiš vendar, saj je vendar prestopno leto!

Od sosedu zvedel sem, da je Tone tarnav, ko je vlekel ploht, da tako ne more več naprej in da si v bližnji prihodnosti že kaj preskrbi. Tako je prav, Tone! Samo izbirljiv ne smeš biti Tone. Ti praviš, da takih punc ne maraš, ki se pavdrjajo, takih, ki nosijo kratke kikelece tudi ne, takih, ki si dajo trikrat na teden lase ostriči, tudi ne; takih, ki vsak večer hodijo v šove tudi ne; takih, ki premajhne čevljičke nosijo, tudi ne. Dobro je Tone, ali malo boš moral pa že popustiti, pa bo šlo.

Slišal sem, da pravi Tone, da si jo bo zbral na 20. t. m. v Slovenia dvorani. Ja, kaj pa bo na ta večer tam? Kaj? Kaj se ne veste? Društvo sv. Franciška št. 29 KSKJ. bo imelo tisti večer Card Party v Slovenia dvorani in tistikrat bo toliko deklet v dvorani da kaj. S poroko pa počaka do meseca junija, ker so, kakor pravijo Amerikanci, June brides the best.

Tone, poslušaj mene, kar ti bom povedal. Pridi torej zagotovo 20. t. m. v Slovenia dvorano. Tam jo boš dobil, boš videl. Ne pozabi torej!

Te pozdravlja Tvoj prijatelj
Juže.

KAKŠNE SO RAZMERE V CHICAGU?

Chicago, Ill.

Cenjeni g. urednik:—Dovolite, da se zopet enkrat oglasim in opišem tudi jaz, kako se nam delavcem po tovarnah godi. Kar se tiče dela, je nekoliko oživel zadnje čase. V naši tovarni, kjer jaz delam, delamo zdaj trikrat na teden dve

uri ovtajma. Do srede januarja smo delali pa komaj po 4 in 5 dni in okrog božiča smo bili pa kar tri tedne doma.

Delamo, kakor sem že omenil, po trikrat na teden po dve uri ovtajma, ali da bi pa "boši" najeli več delavcev, tega ne storijo. Nihče ne dobi dela. Po drugih tovarnah pa menda ravno tako. Čuti se, da se je začelo malo bolj delati.

V Chicagu imamo pa tudi na tisoče brezposelnih. Pred našo tovarno, lahko rečem, da jih vsak dan čaka kakih sto, pa seveda zastoj, ker nobenega ne najamejo.

V slovenski naselbini, kakor vam gotovo že znano, se pripravlja na veliko prireditvijo za velikonoč. To bo zopet skupna veselica, ki jo bodo priredila vsa chikaška društva v korist cerkve sv. Stefana. To bo zopet enkrat en dan, ko se bo vsa Chicaga pokazala zedinjena za svojo cerkev. Kakor vsi vemo, treba je, da se zniža čimprej mogoče in kolikor mogoče našega dolga, ki nas teži. To bomo dosegli, če bomo delali lepo v sporazumu roka v roki za naš skupni napredek.

V ta namen se bo nabiralo okrog trgovcev tudi oglase, katere se prosi, da naj one, ki bodo oglase nabirali, prijazno sprejmo in jim pomagajo po svoji moči. Taka prireditev kot bo to, mora prinesiti vsaj le lep prebitek za našo cerkev. In to se bo doseglo prav lahko, če bo vsak izmed chikaških Slovencev pri tem storil svojo dolžnost. Ta veselica se bo vršila, kolikor mi znano, na veliko nedeljo, dne 8. aprila. Rojaki, agitirajte že sedaj za to veselico, da bo čim boljša in večja udeležba.

Faran.

WAUKEGANČANI O ŽENSKI ZVEZI.

Waukegan, Ill.

Odkar se je Slov. Ženska Zveza organizirala in pričela s svojim delovanjem, se zanjo zelo zanimam in prav rad pre-

nil glavo. Prisila ga je, naj ustavi, da bo stopila z voza.

"Zakaj pa?" je rekel Gudmund s prezirljivim glasom. "Ali se ne pelješ dobro?"

"Da, hvala, toda rajši hodim." Gudmund se je bojeval nekaj časa sam s seboj. Jezilo ga je, da je baš danes povabil tako, kot je Helga, naj se pelje z njim. Toda vseeno se mu je zdelo, da je sedaj, ko jo je že vzel na voz, ne more zapoditi.

"Ustavi, Gudmund!" je reklo dekle vno-
vič. Govorila je odločno in Gudmund je nategnil vajeti. "Če hoče na vsak način izstopiti," si je mislil, "potem je pač ne bom silil, da bi se peljala proti svoji volji." Skočila je z voza, še preden se je konj popolnoma ustavil.

"Misliš sam, da veš, kdo sem, ko si mi rekel, naj prisedem," je rekla, "drugače bi sploh ne stopila na voz." Gudmund je rekel kratko: "Z Bogom!" in je peljal da-

nil glavo. Prisila ga je, naj ustavi, da bo stopila z voza.

"Zakaj pa?" je rekel Gudmund s prezirljivim glasom. "Ali se ne pelješ dobro?"

"Da, hvala, toda rajši hodim." Gudmund se je bojeval nekaj časa sam s seboj. Jezilo ga je, da je baš danes povabil tako, kot je Helga, naj se pelje z njim. Toda vseeno se mu je zdelo, da je sedaj, ko jo je že vzel na voz, ne more zapoditi.

"Ustavi, Gudmund!" je reklo dekle vno-
vič. Govorila je odločno in Gudmund je nategnil vajeti. "Če hoče na vsak način izstopiti," si je mislil, "potem je pač ne bom silil, da bi se peljala proti svoji volji." Skočila je z voza, še preden se je konj popolnoma ustavil.

"Misliš sam, da veš, kdo sem, ko si mi rekel, naj prisedem," je rekla, "drugače bi sploh ne stopila na voz." Gudmund je rekel kratko: "Z Bogom!" in je peljal da-

nil glavo. Prisila ga je, naj ustavi, da bo stopila z voza.

"Zakaj pa?" je rekel Gudmund s prezirljivim glasom. "Ali se ne pelješ dobro?"

"Da, hvala, toda rajši hodim." Gudmund se je bojeval nekaj časa sam s seboj. Jezilo ga je, da je baš danes povabil tako, kot je Helga, naj se pelje z njim. Toda vseeno se mu je zdelo, da je sedaj, ko jo je že vzel na voz, ne more zapoditi.

"Ustavi, Gudmund!" je reklo dekle vno-
vič. Govorila je odločno in Gudmund je nategnil vajeti. "Če hoče na vsak način izstopiti," si je mislil, "potem je pač ne bom silil, da bi se peljala proti svoji volji." Skočila je z voza, še preden se je konj popolnoma ustavil.

"Misliš sam, da veš, kdo sem, ko si mi rekel, naj prisedem," je rekla, "drugače bi sploh ne stopila na voz." Gudmund je rekel kratko: "Z Bogom!" in je peljal da-

biram Glasilo, v katerem so razna poročila, ki prihajajo od podružnic iz raznih naselbin. Vedno se sliši, da se je kje ustanovila kakšna nova podružnica. Le čudim se, zakaj se že ni pri nas v naši naselbini tudi ustanovila. Kaj čakajo naše ženske? Vse zavedne Slovenke bi morale pripadati Ženski Zvezi. Zdromite se, Waukegančanke! Ta hitri razvoj te organizacije nam je dokaz, da je bila potrebna in koristna našemu slovenskemu žensstvu v Ameriki.

V nedeljo, 19. febr. je samostojno društvo sv. Jurija priredilo veselico z igro "Fernando", katero so igrali igralci dramatičnega kluba. Igralci so prav dobro pogodili svoje vloge in posebno dobro je igral "Fernando" in njegovi pomočniki. Jako dobro je rešil tudi svojo vlogo grof Alvarez. Martinić, grofov oskrbnik, je imel tudi dober nastop, samo izgovarjal je nekoliko prehitro in prethito. Treba je bolj počasi in bolj na glas. Dramatičnemu klubu bi pa priporočil to-le: Skrbite vedno za mlade in nove moči. V naselbini je veliko mladenčev in mladenk, ki imajo izvrstne talente za dramatik. To bo tudi njim samim v korist. Pri igranju se bodo naučili lepo izgovarjati slovenske besede in bodo dobili zanimanje za slovenski jezik, ki je njihov materni jezik. Kar se pa občinstva tiče, pa priporočam, da bi šlo klubu na roke v vsakem obziru. Le pomislite, kakšne težave so imela društva prejšnja leta, ali pa cerkev, ako so hoteli kakšno igro vprizoriti. Sedaj pa, ko imamo v naselbini Dramatični klub, se pa njemu izroči igro v oskrbo in vse je opravljeno.

Opazovalec.

KAKŠNO KORIST PRINAŠA JO MISIJONI?

Detroit, Mich.

Pod tem naslovom je prinesel tukajšnji "Delavec", komunistični list, dolg odgovor na moja vabila, ki sem jih pred kratkim razposlal po enem delu naše naselbine za sveti misijon, ki se prične dne 18. marca zvečer na 800 Crossley.

Da odgovor ni laskav, je samo po sebi umevno. Vendar tudi ni Bog ve kakšna bomba, ki bi utegnula napraviti škodo. Je siromak poizkus paglavca, ki se zaleti v šolsko poslopje in v odkrhnje od njega košček ometa, da bi šolo podrli in se tako rešil neljubega pohajanja šole. Da s svojim zaletom položaja ni izpremenil, postane kmalu njemu samemu jasno.

Vodilna misel članka je pač ta, da komunisti prepuščajo nebesa angelom in vrabcem. To je vedno glavni dokaz njihove "znanosti" zoper vero, tako je udarila ta znanost tudi v našem slučaju na dan. Poleg tega je nekaj očitkov na moj račun, zavoljo katerih pa tudi ne bo nikogar glava bolela.

Ako se ne motim, je teža "Delavčevega" očitanja v sledečih besedah:

"In baš zato nimajo (duhovniki) poguma javno razpravljati verska vprašanja in se rajši skrivajo za priznico. Du-

hovnik na priznici lahko pove kar hoče in ni mu se treba bati nasprotnikov, ker nihče nima pravice in svobode odgovoriti na njegova izvajanja. Toda popolnoma drugačna je stvar na javni pozornici, kjer se vsako vprašanje razpravlja svobodno in brez vsakih ovir. Pri takih razpravah bi kmalu prenehal vpliv duhovščine, ker ljudje bi imeli priložnost poslušati ne samo duhovnika, ampak tudi nasprotno mnenje. Tega se pa duhovniki bojijo in tudi župnik Ambrožič ni izjema."

Na to bodi to-le povedano:

1. Je res, da v cerkvah po pridigi ni v navadi debata. Tudi pri mojem misijonu je ne bo. Kljub temu se duhovniki ne bojimo "javne pozornice". Ali si morete misliti bolj javno pozornico, nego so knjige in listi in časopisi? Tam duhovniki pišejo in razpravljajo o verskih in protiverskih naukih in jim zopet tam lahko vsak svobodno in brez ovir odgovarja. Da tudi res mnogi odgovarjajo, je priča "Delavec", ki se tudi po svoje trudi uničiti "vpliv duhovščine".

2. Ako se ta "vpliv duhovščine" še ni uničil kljub vsemu ogromnemu naporu brezverskega tabora, ki mu pridno sekundira tudi samostojni "Delavec", mora biti odtod, ker oni, ki na javni pozornici razpravljajo "svobodno in brez vseh ovir", odgovarjajo na verske nauke, vse premalo prepričevalno govore. "Delavec" se sklicuje na učenega Marxa, da je rekel to in to. Postavlja kot absolutno resnico trditve, da je historičen materializem vsa in edina resnica. Ako "Delavec" želi, mu prav lahko postržem z imeni mnogih mož, ki so sicer znani "misli z lastnimi možgani", saj so bili sami zoper misijone, pa so vendar spoznali, da jo je Marx s svojo tezo pošteno zafural. Njihove besede se glase tako, da veliko lažje kuje katoliški duhovnik iz njih kapital, nego materialistično usmerjen "Delavec".

Torej ni res, da bi po takih razpravah kmalu prenehal vpliv duhovščine. Sicer je pa dokaz jako blizu. "Delavec" se že par tednov ponuja po vseh slovenskih hišah detroitske naselbine, zakaj pa ne pri-
nese lepega dne tako trdnih dokazov zoper vero, da bi vpliv župnika Ambrožiča prenehal? Zakaj pa namesto dobrih dokazov poje venomer samo Heinejevo pesem, da komunisti prepuščajo nebesa angelom in vrabcem?

3. Morda je "Delavec" tiskana beseda vse premalo "javna pozornica" in bi morda rad, da bi se take javne verske in protiverske razprave vršile v kaki dvorani, kjer bi vsak lahko vstal po duhovnikovem govoru in pobijal njegova izvajanja. No, to bi bila dogodivščina! Kakšne sijajne odgovore bi duhovnik slišal! Take pač, kot sem jih jaz sam že nešteto slišal v privatnih pogovorih s komunisti in socialisti: Vera je za stare babe, dandanes sploh nihče več ne veruje, bog je dolar, človek je

(Dalje na 3. strani.)

Vsak po svoje. — Na svetu imamo pacifiste in militariste. Eni pravijo in trdijo, da je najboljša garancija za mir moč in sila, to se pravi, biti dobro pripravljen za vojno. Drugi, pacifisti, pa priporočajo vse mogoče razoroženje. Dr. Nicholas Butler, načelnik Columbia univerze priporoča svoj način, s katerim naj bi svet skušal omejiti krvave vojske. Priporoča Združenim državam, da bi pripoznale vsako blokado proti "napadalnemu narodu", z izjemo, da ni taka blokada naperjena proti narodu zapadne hemisfere. — Vprašanje nastane, kdo je v času vojske v resnici "napadalni narod"? Doslej ni še noben narod sam kaj takega priznal. — Vsak narod pač trdi, da se bori za pravico in poštenost. Ljudje smo pač ljudje, ki sodimo in delamo vsak po svoje ...

Nagobčnik. (Prispevek.) — Naša Mica, ki ga neprestano lomi, tere in žaga, je bila te dni silno razkačena, ko ji je ata Zahrbnik nataknil nagobčnik s tem, da je potlačil njen dopis v koš. To ti je rentatila nad lawndalskega ata. Od same jeze se ga je tako nažehtala, da je dotični večer, ko je prečitala zapisnik, vozila veliko barko domov. — Nekdo iz T. H., ki jo je opazoval.

Vendar upanje. — Ko je lawndalski opazovalec prečital zapisnik, da ne bo stari Joža več pripravljen kandidature, se je oddahnil in rekel: "Vendar enkrat. Mislim, da tega veselja sploh ne ućakam ..."

Bo fight! — Prijatelj mi poroča, da se bodo trije udarili za redakcijo starega Jožeta. Volek pravi: Jaz sem moralno upravičen do te službe. — Zajček: Bolj kot komu drugemu meni sliši. — Jakata pa baje "gaspud preecednik" podpirajo in "lejkajo". — Govedina pa zmajuje z glavo in pravi: Noben izmed teh frkolinov ni za to ... — Jaz pa pravim, to je župca lawndalske gospode in jo naj posreba sama ...

Izmed jugoslov. vojakov. — Narednik: "Zakaj ima vojniki čelo?"

Vojnik: "Zato, da misli. . ."

Narednik: "Neumnost! Vojnik ima čelo zato, da mu čepica ne zleze na oči. . ."

Brihten učenec. — Boltek (pride iz sole in vpraša očeta prav zaupno): "Oče, kakšno slamo pa imate vi v glavi? Meni je rekel g. učitelj, da imam ajdovo ..."

Nemogoče. — "Ali ste brali? Tukaj pravi neki prirodoslovec, da se živali smejejo." — "Nezmisl! Drugače bi se pes kakega nedeljskega lovca od smeha kar valjal po tleh!"

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

* PODLISTEK *

Selma Lagerlöf:

DEKLE Z MOČEVJA.

(Dalje.)

Mislila je, da jo hoče le na ta ali oni način zasmehovati in da čaka, kdaj se bodo začeli okoli stoječi smejeti in krohotali. Prestrašeno in ježno ga je pogledala in hitela je proč, da bi bila čimprej tako daleč, da je smeh ne bi več dosegel.

Ko se je Gudmund odpeljal zjutraj od doma, je sedel sam na vozu. Toda bil je zatopljen v prijetne misli in ni mu bilo dolgčas. Na približno pol poti se je peljal mimo revnega dekleta, ki je šlo zelo počasi

in ki je bilo videti, kot da od trudnosti komaj premika noge. Bila je jesen, pot vsled dežja mehka in Gudmund je videl, kako se je pri vsakem koraku pogreznila v blato.

Vstavil je voz ter jo vprašal, kam je namenjena. Ko je zvedel, da gre k poročni obravnavi, jo je povabil, naj prisede.

Zahvalila se mu je in stopila zadaj na voz, kjer je bila trdno privezana vreča, sena, pravtako, kot da si ne upa dotakniti rdeče plahke poleg Gudmunda. Sicer pa tudi on ni imel tega namena, da bi sedla poleg njega. Ni je poznal, toda domneval je, da je hči kakega revnega bajtarja in se mu je zdelo, da je dovolj časti zanjo, če sme sedeti zadaj na voz.

Ko so privozili do nekega klanca in je šel konj bolj počasi, se je začel Gudmund razgovarjati. Rad bi vedel, kako ji je ime in odkod je. Ko je slišal, da ji je ime Helga in da je doma z Močevja, je postal ne-

miren.

"Ali si bila vedno doma ali v kaki službi?" je vprašal. Odgovorila mu je, da je bila zadnje leto doma, prej pa v neki službi.

"Pri kom, pa?" je zelo naglo vprašal Gudmund. In zdelo se mu je, da je precej časa trajalo, preden je dobil odgovor.

"V Sternhofu, pri Martenssonu," je rekla končno prav tiho, kot da bi ji bilo najljubše, da je ne bi slišal. Toda Gudmund je slišal.

"A tako, ti si torej tista," je rekel, a ni izgovoril stavka do konca. Obrnil se je stran, vzravnal se je in ni več izpregovoril besedice z njo.

Gudmund je udaril po konju, glasno kiel slabo pot in bil videti prav slabe volje. Nekaj časa je dekle molčalo, kmalu pa je čutil Gudmund njeno roko na svoji rami.

"Kaj hočeš," je vprašal, ne da bi okre-

nil glavo. Prisila ga je, naj ustavi, da bo stopila z voza.

"Zakaj pa?" je rekel Gudmund s prezirljivim glasom. "Ali se ne pelješ dobro?"

"Da, hvala, toda rajši hodim." Gudmund se je bojeval nekaj časa sam s seboj. Jezilo ga je, da je baš danes povabil tako, kot je Helga, naj se pelje z njim. Toda vseeno se mu je zdelo, da je sedaj, ko jo je že vzel na voz, ne more zapoditi.

"Ustavi, Gudmund!" je reklo dekle vno-
vič. Govorila je odločno in Gudmund je nategnil vajeti. "Če hoče na vsak način izstopiti," si je mislil, "potem je pač ne bom silil, da bi se peljala proti svoji volji." Skočila je z voza, še preden se je konj popolnoma ustavil.

"Misliš sam, da veš, kdo sem, ko si mi rekel, naj prisedem," je rekla, "drugače bi sploh ne stopila na voz." Gudmund je rekel kratko: "Z Bogom!" in je peljal da-

nil glavo. Prisila ga je, naj ustavi, da bo stopila z voza.

"Zakaj pa?" je rekel Gudmund s prezirljivim glasom. "Ali se ne pelješ dobro?"

"Da, hvala, toda rajši hodim." Gudmund se je bojeval nekaj časa sam s seboj. Jezilo ga je, da je baš danes povabil tako, kot je Helga, naj se pelje z njim. Toda vseeno se mu je zdelo, da je sedaj, ko jo je že vzel na voz, ne more zapoditi.

"Ustavi, Gudmund!" je reklo dekle vno-
vič. Govorila je odločno in Gudmund je nategnil vajeti. "Če hoče na vsak način izstopiti," si je mislil, "potem je pač ne bom silil, da bi se peljala proti svoji volji." Skočila je z voza, še preden se je konj popolnoma ustavil.

"Misliš sam, da veš, kdo sem, ko si mi rekel, naj prisedem," je rekla, "drugače bi sploh ne stopila na voz." Gudmund je rekel kratko: "Z Bogom!" in je peljal da-

lje. Imela je pač vzrok misliti, da jo pozna. Saj je večkrat videl dekle z Močevja še kot otroka; seveda izpremenila se je, ko je dorasla. V začetku je bil vesel, da se je iznebil sopotovalke, toda polagoma je postal nezadovoljen sam s seboj. Sicer res skoro ni mogoče drugače ravnati, vendar ni bil rad napram komu neprijazen.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah
Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
Anton Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpbrug, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime St., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$53,779.33.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00. Od 16. do 40 let se lahko zavaruje za \$1000.00. Od 40. do 45. za \$500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

ČLANOM IN ČLANICAM DR. SV. DRUŽINE ŠT. 3.

La Salle, Ill.

Članstvu DSD. se priporoča, da bi se prihodnje seje dne 11. marca udeležilo v polnem številu.

Kakor sedaj že razvidimo in sami na sebi občutimo, se bliža konec zime. Solnce že precej gorko ogreva k zopetnemu vstajenju in življenju našo rodovitno zemljo in s svojimi gorečimi žarki naznanja vsem vrtnarjem in kmetom poljedelcem, da kmalu pride tisti čas, ko bo treba zgodaj vstati in pozno v noč iti spat in k vsemu temu pa sami dobro vedo, da kakor bodo sejali tako bodo želi.

Dragi bratje društva sv. Družine št. 3 DSD., to velja tudi za nas. Zima bo minula, krasno bodo odsevali solnčni žarki in opominjali nas, da moramo iti na delo ob vsaki prosti uri, ob vsakem prostem času, od ra-

nega jutra do poznega večera. Kakor bomo agitirali, tako bomo napredovali, to je delo nas vseh in naša sveta dolžnost navedenim bližnjemu k dobremu. Vemo pa tudi vsi, da stoječ mlin in molčec jezik nič ne pridobita, dober glas pa seže v deveto vas.

Torej se enkrat, pridimo vsi skupaj na prihodnjo sejo, da si naredimo zanesljiv načrt in zberemo najboljše pot v tem poletju za napredek našega društva. Zares so žalostne in slabe razmere v naši naselbini, najbolj za stankujoče premo-garje, za druge je boljše, pa zato ne smemo držati navskriž naših rok, ampak imejmo upanje, ker časi se vedno izpreminjajo, da Bog bo dal še dosti dela in tudi jela.

Z bratskim pozdravom do vseh članov in članic Družbe sv. Družine,

Ant. Kastigar, tajnik.

IMENIK

in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.: — Predsednik George Stonich, 815 N. Chicago St., tajnik Louis Martincich, 1410 Center St.; blagajnik Joseph Geršich, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vsi vsako zadnjo nedeljo v mesecu, v dvorani stare šole sv. Jožefa, ob 1. uri pop.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.: — Predsednik Mike Goldašich, tajnik in blagajnik Sam Goldašich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.: — Predsednik Andrej Urbanec, 1036 — 4th St., tajnik Ant. Kastigar, 1146 — 7th St., blagajnik John Setina, 1142 — 5th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.: — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnik Daniel Raich, P. O. Box 284. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.: — Predsednik Jakob Simonič, 1624 N. Pine Street, tajnik Frank Polančič Jr., 1021 Mulberry St., blagajnik Math. Bayuk, 528 Lafayette St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vsi vsako sredo po tretji nedelji v mesecu, v Math Bayukovi dvorani, ob pol 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.: — Predsednik Frank Sebenik, 931 Commonwealth Ave., Waukegan, Ill.; tajnik Joseph L. Drašler ml., 60 Tenth St., North Chicago, Ill.; blagajnik Joseph Drašler, 66 Tenth St., North Chicago, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v novi šolski dvorani na Tenth St. ob 1. uri popol.

Št. 7. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.: — Predsednik John Panian, 416 Bellview ave. Tajnik in blagajnik Anton Anzelc, 322 Moen ave. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Chicago, Ill.: — Predsednik Louis Duller, 2241 So. Lincoln Street, tajnik John Falle, 1939 W. 22nd St., Chicago, Ill.; blag. Joseph Lašich, 1847 W. 22nd St. Vsi v Chicago, Ill. Seja se

vsako drugo nedeljo v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal S. Lincoln in 22nd Place.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.: — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa.: — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa., tajnik John Flajnik, 5156 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., blagajnik Mathew Balkovec, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu, po osmi sv. maši v K. S. Domu, 57. ceta.

Št. 12. Društvo sv. Cecilije, Joliet, Ill.: — Predsednica Marie Klepec, 901 Scott St., tajnica Rose Bahor, 809 N. Broadway Street, blagajničarka Jennie Nemanich 1015 Raynor Ave. Vse v Joliet, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstiteľa, Chicago, Ill.: — Predsednik Ignatz Krapetz, 5331 S. Sacramento ave., tajnik Steve Foys, 1929 W. 22nd Pl., blagajnik Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St. Vsi v Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St. in 22nd Place.

Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa.: — Predsednik Peter Malek, P. O. Box 1198, East Pittsburgh, Pa.; tajnik Peter Bendekovic, P. O. Box 536, East Pittsburgh, Pa.; blag. Math Maglay 115 Main Street East Pittsburgh, Pa. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Hungar-rian Hall, 338 Beech St.

Št. 15. Društvo sv. Srca Jezusa, Ottawa, Ill.: — Predsednik Nick Kozarich, 825 W. Washington St., tajnik in blag. Joseph F. Medic Jr., 1123 Pine St. Vsi v Ottawa Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Joseph Madicovih prostorih.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill.: — Predsednica Mary Kremesec, 2323 S. Winchester St., tajnica Mary Anzelc, 1858 W. 22nd Street; blagajničarka Agnes Zunic, 1848 W. 23rd St. Vse v Chicago, Ill. — Seja

se vsi vsako četrto nedeljo v mese-cu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.
Št. 17. Društvo sv. Terezije, Otta-wa, Ill.: — Predsednica Kathrine Ba-yuk, 528 Lafayette St., tajnica Jose-phine Bradish, 804 Jackson St., blagaj-ničarka Mary Lekani 800 W. Jackson Street. Vse v Ottawa, Ill. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Spring-field, Ill.: — Predsednik Math Barbo-rich, 1504 So. 15th St.; tajnica in bla-gajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15th in Laure St.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu po enkrat na mesec. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako po-moto, da se ista popravi.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

iz opice, Bog je samo za strah, nebesa samo za vrabce itd. To je približno vsa modrost takih, ki verovatno nočejo. In taki, ki verovatno nočejo, ker jim je ve-ra napotu, bi ploskali takim "znanstvenim" dokazom zo-per vero in vpliv duhovnika bi prenehal... Potem bi pa rekli, da mislijo s svojimi možgani.

4. Kljub temu sem jaz mor-da res naredil napako, da sem za svoj misijon dobil cerkev in prižnico, namesto da bi bil naj-el Delavski Dom na Artillery. Na to res nisem mislil in hval-ležen sem "Delavcu", da me je na to opozoril. Za enkrat sicer ne morem več izpremeniti na-črta, toda eno prosim "Delav-ca" javno: Naj mi za kateri-koli teden po veliki noči izpo-sluje dvorano v "Delavskem Domu" na Artillery, pa bom prišel in svoj misijon tam po-novil. Osem dni bom imel vsak večer govor in potem bo deba-ta, če hočete do zjutraj. Va-bim vse vaše vernike in čeprav naprej vem, da bo moj "vpliv prenehal", ker bom na vse be-sede dobil končni odgovor, da prepuščate nebesa angelom in vrabcem, se vseeno ne bojim, kot mi očitate, tem več se ve-selim prilike, da vam bom vsaj tam lahko nekaj povedal, za-kaj na Crossley vas itak ne bo.

To mi torej izposlušajte, moj dragi nasprotnik, če ste res tak tič, za kakršnega se delate. — Ako pa tega ne boste storili, počivajte v miru v svojih ne-besih na zemlji, jaz vas z mir-nim srcem prepuščam vrabcem in komunistom!

Rev. Bernard Ambrožič.

KOLENDAR SLOVENSKEH DRUŠTEV V JOLIETU.

Joliet, Ill.

Seznam naznanjenih sloven-skih društev v naši naselbini, ki bodo imela na sledeče dneve svoje zabave in piknike:

15. marca: društvo "Tri-glav", Card party v Slovenia dvorani.

20. marca: društvo sv. Fran-čiška Sal. št. 29 KSKJ., Card party.

15. aprila: dr. sv. Jožefa št. 2 KSKJ., igra in ples.

27. maja: dr. sv. Franciška Sal. št. 29 KSKJ., piknik v Ri-vers parku.

17. junija: dr. sv. Antona P. št. 87 KSKJ., piknik v Rivers parku in obnem 24letnico ob-stanka društva.

4. julija: dr. "Hrvatsko mo-re", piknik na John Gajetovi farmi v Homewood.

15. julija: dr. sv. Jožefa št. 2 KSKJ. piknik v Rivers parku.

29. julija: dr. "Jolietska za-vednost" št. 115 SNPJ. piknik na Gajetovi farmi v Home-wood.

12. avg.: dr. sv. Petra in Pavla št. 66 KSKJ., piknik v Rivers parku.

POSESTVO NA PRODAJ.

Želim prodati posestvo v starem kraju, fara Semič na Dolenskem. Zidana hiša, klet, vinograd in zemljišče. Vse po ugodni ceni. Za pojasnila pi-šite:

Ferdinand Stubler, 318 Second St., Oglesby, Ill.

KDO BO ZMAGAL V VELIKI TEKMI SLABIH ČASOV?

ki se vrši od 1. febr. do 31. marca 1928

za nove naročnike na dnevnik

AMERIKANSKI SLOVENEK

Nagrade:

\$20,000.00

- - v denarju - -

To je 50% od nove naročnine!

Tri posebne nagrade za one, ki bodo dobili največ novih naročnikov:

	Prva nagrada		Druga nagrada		Tretja nagrada
Diamantni prstan.		Zlata ura.		Denarnica.	

Namen tekme:

- da se povspešuje in širi katoliški tisk.
- da se omogoči brezposelnim, da poravnajo svojo naročnino ali list naroče s pridobljeno nagrado.
- da se pridobi dnevniku A. S. kolikor mogoče veliko novih naročnikov.
- da se pomaga revnim družinam, ki so prizadete radi slabih časov.

Pravila tekme:

- Denarne nagrade se bodo izplačale sledeče:
 - Polovica (50%) dopolane naročnine gre kot kot nagrada tekmeču.
 - Prvih \$5.00 zaslužene nagrade (dva celoletna naročnika ali manj) se pripiše na kredit tekmečeve naročnine za A. S., za kar bo prejel potrdilo.
 - Nagrade nad \$5.00 (kdor pošlje več, kakor dva celoletna naročnika) pa bomo izplačali v čeku ob zaključku tekme. Čim več naročnikov bo kdo dobil, tem večja bo nagrada.
 - Nihče ne dela zastoj, vsak tekmeč dobi na-grado primerno svojemu delu.
- Tri posebne nagrade (diamantni prstan, zlata ura in denarnica) se bodo, — še poleg denarnih na-grad — poklonile onim tekmečcem, ki nam bodo poslali največje število novih naročnikov.
- Da bo tekma bolj zanimiva, bomo med tekmo od časa do časa priobčili imena onih tekmecev, ki bodo prvi v tekmi.
- Enotno merilo pri štetju naročnikov bo polletni naročnik, ali z drugo besedo, vsak polletni naroč-nik bo štel eno točko. Tako bo celoletni naročnik štel za dva, polletni za enega, dva četrletna pa skupaj za enega, itd. To merilo bo odločevalo samo pri določevanju posebnih nagrad.
- Vse nagrade se bodo razdelile ob zaključku tekme.
- Konečni izid in imena zmagovalcev bodo objavlje-ni v listu A. S. ob sklepu tekme.
- Denarne nagrade se lahko odstopijo v korist rev-nih brezposelnih družin.

Pogoji tekmecev:

- Tekme se more udeležiti vsakdo, brez izjeme: zastopniki, naročniki, nenaročniki, brez ozira na mišljenje, starost, stan ali spol. Vsakdo ima iste pogoje, ista pravila, iste pravice.
- Tekmeč postane:
 - kdor pridobi enega ali več novih naročnikov.
 - pošlje na upravništvo natančen naslov novega naročnika in celo svoto za naročeno dobo.
 - nato nadaljuje z nabiranjem novih naročnikov do konca tekme 31. marca, 1928.
- Naslovi novih naročnikov in denar naj se pošlje na upravništvo "edensko, da novi naročniki ne bo-do predolgo čakali na list.
- Nove naročnike, dopolane po 31. marcu ne bomo upoštevali pri določevanju nagrade v tej tekmi.

? Koliko od razpisanih \$20.000. nam bo mogoče izplačati v nagradah ??
? Koliko od te svote boš deležen Ti, dragi čitatelj, čitateljica ?? Na tebi je ležeče — Na delo!

KUPON

ZA DOPOŠILJATEV NOVIH NAROČNIOV.

Cenjeno upravništvo A. S. Chicago, Ill. Dne.....
Naznanjam Vam, da sem pridobil(a).....novih naročni-kov katerih naslovi so:

1) Ime plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov

2) Ime plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov

3) Ime plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov

4) Ime plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov

Pošiljam Vam skupno svoto.....\$.....

Upišite me med tekmece in uknjizite mojo nagrado \$.....kakor določajo pravila tekme.

Podpis
Naslov

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Vtem se je razlegel strašen krik in obenem z njim salva strelav na nasipu. De Fossis je padel kakor smreka, ki jo je zrušila strela, drugi oficir je planil s sabljo na Kmitica, toda on ga je udaril s sabljo med oči, da je kar zaškripala ob kosti; tretji oficir se je vrgel na tla, hotel se zmuzniti pod plahto, toda Kmitic je skočil k njemu, mu stopil z nogo na hrbet ter ga pritrdil z bodalom na zemljo.

Vtem se je izpremenila tiha noč v sodni dan. Divji kriki: "Bij, ubijaj!" so se mešali s tuljenjem in presunljivimi glasovi švedskih vojakov, prosečih pomoči. Blazni od strahu, so padali ljudje iz šatorov, ne vedoč, kam se naj obrnejo, kam naj beže. Nekateri, ki niso opazili, odkod prihaja napad, so bežali naravnost k Jasnogorcem in padali od sabelj, kos in sekir, preden so utegnili zakričati "pardon". Nekateri so v temi bodli s sabljami lastne tovariše; drugi, brez orožja, napol oblegani, brez klobukov, s kviško dvignjenimi rokami so stali nepremično na mestu; nekateri so padali na zemljo sredi razmetanih šatorov. Mala peščica se je hotela braniti, toda zaslepljena množica jih je suvala, prevračala, teptala. Stoki umirajočih, obupne prošnje za usmiljenje so se večale zmešnjavo.

Ko je postalo iz krikov jasno, da ni prišel napad od strani samostana, temveč od zadaj, baš od strani švedske vojske, takrat šele je objela napadene vojake prava blaznoba. Očividno so sodili, da so zavezniki poljski praporci iznenada udarili nanje.

Trume pešcev so začele poskakovati z okopov in bežati k samostanu, kakor bi želeli najti zavetišče v njegovem obzidju. Toda kmalu so novi kriki pokazali, da so padli na oddelek Ogra Janiča, ki jih je sekal pod samo trdnjavo.

Vtem so Jasnogorci sekajoč, bodeč, teptajoč, prišli do topov. Ljudje s pripravljenim železom so se vrgli takoj nanje, drugi pa so nadaljevali delo smrti. Kmetje, ki bi ne bili kos izurjenim vojakom na odprtem polju, so padali v kopcih na cele grube.

Slavni polkovnik Horn, gubernator krepiki, se je trudil, da bi zbral okoli sebe razpršene knehte. Skočivši na rob okopa, je začel klicati v temi in mahati s sabljo. Švedje so ga spoznali in se počeli takoj zbirati, toda na njih vratovih in obenem z njimi so drveli tudi napadovaleci, ki jih je bilo težko razločiti v temi.

Naenkrat se je zaslislal švist kose in Hornov glas je naenkrat utihnil. Kup vojakov se je razpršil, kakor bi ga razgnala granata. Kmitic in gospod Čarnecki sta se vrgla s kopico ljudi nanje in jih do zadnjega posekala. Oklop je bil dobljen.

V glavnem švedskem taboru so že začele trombe igrati larum. Naenkrat so se oglasili jasnogorski topovi in iz samostana so začele leteti ognjene kroglice, da so razsvetljevale pot vračajočim se. Oni so se vračali zasopljeno, umazani od krvi, kakor beže volkovi, ki so povzročili klanje v ovčarni, pred bližajočimi se krikci lovcev. Gospod Čarnecki je vodil spredaj, Kmitic je zaslanjal zadnji del čete.

Pol ure pozneje so naleteli na oddelek Janiča, ki pa ni več odgovarjal na klicanje; edino on je plačal s svojim življenjem, zakaj ko se je zadrevil za nekim oficirjem, so ga ustrelili lastni vojaki s puško.

Četca se je vrnila v samostan sredi groma topov in svetlobe plamenov. Pri vhodu je že

čakal nanje o. Kordecki in jih štel po vrsti, kakor je kdo pomolil glavo skozi odprtino. Ni manjkalo nobenega razen Janiča.

Koj sta šla dva moža ponj in sta prinesla črez pol ure pozneje njegovo telo; zakaj o. Kordecki ga je hotel slovesno pokopati.

Toda nočna tišina, enkrat pretrgana, se ni več vrnila do belega dne. Z obzidja so se oglašali topovi, v švedskem stanu je vladala najgroznejša zmešnjava. Sovražnik, ki ni poznal dobro svojega poraza, ki ni vedel, odkod utegne priti sovražnik, je zapustil okope v bližini samostana. Celi polki so blodili v obupnem neredu do jutra, smatrajoč čisto svoje za sovražnike in streljajoč nanje. Še celo v glavnem stanu so zapustili vojaki in oficirji šatore in so stali pod milim nebom, čakaajoč, da se konča ta grozna noč. Vznemirljive vesti so krožile od ust do ust. Govorilo se je, da je prišla pomoč, drugi so trdili, da so vsi bližnji okopi zajeti.

Mueller, Sadovski, knez Heski, Vreščovič in vsi višji oficirji so se trudili nad človeške sile, da bi pomirili prestrašene polke. Obenem so odgovarjali na strele iz samostana z ognjenimi kroglicami, da so razpršili temo in pomagali razpršenim, da se zopet zberejo.

Ena kroglica je padla na streho kapelice. Ker pa se je zadelo samo ob lamez, se je vrnila s šumom in trusem proti taboru, razlivajoč po ozračju potok žarkov.

Naposled je minila nemirna noč. Samostan in tabor sta utihnila. Jutro je začelo beliti cerkveno streho, opeka je počasi dobivala rdečo barvo — zdnilo se je.

Takrat je odjezdil Mueller na čelu svojega štaba k dobljenemu okopu. Lahko bi ga bili ugledali iz samostana in ustrelili nanj, toda stari general se ni brigal za to. Hotel si je na lastne oči ogledati vso škodo in prešteti padle. Štab je jezdil za njim, vsem se je brala na obrazih resna žalost. Ko so prišli do nasipa, so sedli s konj in so začeli stopati navzgor. Sledovi bitke so se videli povsod: spodaj pod topovi so bili razmetani šatori, nekateri so stali še odprti, prazni, tihi.

Kupi trupel so ležali zlasti med šatori, polnaga trupla, z izbuljenimi očmi, z grozo v mrtvih zenicah, so nudila strašen pogled. Očividno so bili vsi ti ljudje pobiti v globokem snu; nekateri niso bili obuti, malokateri je stiskal meč v mrtvi dlan, skoraj nihče ni imel klobuka ali celade. Nekateri so ležali v šatorih, zlasti ob vchodu; ti se najbrž niso utegnili prebuditi; drugi so ležali ob samih krikih šatorov, usmrčeni v hipu, ko so se hoteli rešiti z begom. Povsod toliko trupel, a na nekaterih mestih taki kupi, da bi marsikdo sodil, da je morda pomorila te vojake kakšna naravna nesreča; toda globoke rane na obrazih in prsih, nekatera obličja, očrnela vsled tako blizu oddanih strelav, da niti ni utegnil zgoreti ves smodnik, so dokazovala preveč očitno, da je rodila to pogubo človeška roka.

Mueller je stopil više k topovom; stali so gluhi, zamašeni ter niso vzbujali večje groze nego lesena polena. Na enem je ležalo vprek truplo kanonirja, skoro napol presekano od strašnega mahljaja s koso. Kri je oblila lafeto in napravila pod njo obširno kalužo. Mueller si je vse natančno ogledal, molče in z namršnimi obrvmi. Nihče izmed oficirjev se ni upal pretrgati tega molka.

Dalje sledi.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Studentovska. — Dijaki: "Gospod profesor, obljubili ste nam predavanje o možganih!"

Profesor: "Seveda, toda drugič. Danes imam nekaj drugega v glavi!"

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Phones: 2575 in 2743

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVILJEN L. 1895

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerné.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

GOSPODINJE V JOLIETU

so preporučane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše MESA IN GROCERIE

V zalogi imam vedno vse vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, alj več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje - 3. št. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

PISANO POLJE

Kanonik Žlogar:

PROSTOZIDARSTVO. (Dalje.)

"Orient", masonski časnik piše: "V ložah stoji v ospredju: Boj proti klerikalizmu in odvzetej cerkvenega premoženja; svobodna brezverska šola; prosto, tajno, direktno volilno pravo. Poleg tega se obravnava še o izraelskem patronažnem društvu, o otroškem varstvu, poselskem vprašanju, o naukih Ferrejevih (span-skem anarhistu), o srbskem vprašanju itd. Za antiklerikalno propagando je samo ena loža enkrat nabrala 7715 kron."

Urednik Karol Koller, ki je bil sam, kakor pove v svojem predavanju na Dunaju l. 1897 prostožidar, omenja, da je kakor drugod tudi na Ogrskem zgodovina korupcije tesno splojena z zgodovino prostožidarstva.

V dualistični dobi naše prejšnje monarhije je prostožidarstvo doseglo skoro vse svoje načrte, ker je znalo v vse pa-nogre državne uprave vtihotapiti svoje člane, ki so slednjič res kraljestvu sv. Štefana vzeli njegov krščanski značaj.

g) V Cislajtani je bilo prostožidarstvo prepevano. — S tem pa ni rečeno, da tu ni delovalo. Osnovalec se je na zvit način — pod krinko dobrodelnosti in humanitete. Tako je bilo na Dunaju 11 lož pod obedienco simbolične vedeleže na Ogrskem. Izven Dunaja pa je bilo še 15 regularnih židarskih društev, lož in venčkov.

Cislajtanski bratje so imeli iste politične tendence, kakor ogrski masoni.

Najstarejša loža na Dunaju je društvo "Humanitas", ki je vzdrževalo dve otroški zavetišči v Kahlenbergerdorfu in Laubersdorfu. Letno vzdrževanje je n. pr. l. 1900 zahtevalo nad 46.000 kron. Celotno premoženje pa je takrat znašalo nad 261.000 kron.

Da pa so se odtegnili avstrijskim zakonskim predpisom, so si dunajski prostožidarji izbrali za svoje lože kraje blizu meje, kjer so se lahko nemoteno zbirali k svojim sejam. Tako so l. 1869 ustanovili v Oedenburgu ložo "Zur Ver-

NA PRODAJ

Prisiljen sem prodati NOVO 5 sob. zid. bang. CENEJEŠE kar me ne stane, ker potrebujem \$3,000 gotovine. Boljšega ni na South za \$6,500. — 12407 S. Racine Ave., Chicago, Ill. f-18-m

brüderung", na Dunaju pa že imenovano nepolitično društvo "Humanitas". Radi nekih nesporazumljenj med odenburgsko ložo in "Humanitas" je prišlo do ustanovitve nove lože v Neudörfelu blizu meje, tudi z imenom "Humanitas", tako da so člani te in dunajske eni in isti in pod istim vodstvom.

Na Dunaju je bilo še več društev, kakor: Philantropischer Verein, Heim für obdachlose Familien, Verein zur Förderung des Handwerkes, Verein zur Ausspeisung hungernder Schulkinder itd., ki so stala pod vodstvom ali vsaj vplivom prostožidarjev. Celo "esperantska društva" so služila njihovim namenom, in vojni minister baron Schönaich je dovolil oficirjem vstop vanje, kakor je tudi honvedsko ministerstvo v Budimpešti dovolilo vojaštvu udeležbo pri ložah.

Ni se nam torej čuditi, da je zakonodaja tudi v dunajskem parlamentu po l. 1867 krenila v liberalni tir, dasi ne tako daleč kakor na Ogrskem. Gonila moč pa je bilo masonstvo.

6. Ozreti se nam je še na po svetovni vojski nastalo našo novo državo SHS. ali Jugoslavijo.

Kar velja o prostožidarstvu sploh, to se kaže tudi v Jugoslaviji. Nekateri podatke najdemo že zgoraj pod št. 5.

Izjava prostožidarstva v naših jugoslovanskih krajih nam je iskati na Ogrskem. Ko je bila l. 1848 v Pešti ustanovljena loža "k jutranji zarji", so jej pri tem šli na roke turški bratje lože Alikotsch v Beogradu. In po zahtevu br. Abafija (Freimaurerei Oesterreich-Ungarns) si je pozneje priklopila to ložo, ki je najprej obstala iz turških, pozneje pa iz srbskih bratov. Istotam se čita, da je ogrsko prostožidarstvo nadahnjeno kosmopolitičnega duha, zato je svoj pogled obračalo proti vzhodu.

(Dalje prih.)

V SEM DEKLETOM MORA BITI ZNANO TO.

"NAJVAŽNEJŠE za zdravje je, da se varujemo zaprtja. — Primerne vaje in navadna hrana je proti zaprtju. Če pa že je potreba poslužiti se odvajalnega sredstva, je najbolje, ra rabite nujol, ker polnoma nič ne škoduje. Zlasti dekletom se nujol priporoča. Vzemite eno žličko nujola vsaki večer, predno ležete k počitku." Nujol lahko jemljete vedno, ne glede na to, kako se počutite. Vsaka žena ga mora imeti doma eno steklenico.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Pred ognjem in tatovom.

polago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstržite obrestne kupone na svojih bondih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posveto-vanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kajti obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost vam ne bo delala skrbi.

V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

North West Second Rear

Tovarniška prodaja

NEW MODEL BOILER

Catalogue FREE

Posebno trpežni čistilni baker. 5 col kapa iz medu in cevka.

Lahko za čistiti. Kapa ni na vijaku, ni se treba bati, da bi si opekli roke, pri snemanju. Le lahke pritisk in kapa se v sekundi odstrani. Varno, praktično, enostavno in trpežno. Nobene posode tako fine kvalitete ne morete dobiti za tako nizko ceno. To je kotel z nizkim pritiskom in pasteurizer. Ni boljše za domačo uporabo. Pošiljamo proti gotovini po tovarniških cenah, označenih na sliki. Pošljite "money order" ali denar. Vredno, da se ima tako posodo.

odstrani. Varno, praktično, enostavno

in trpežno. Nobene posode tako fine kvalitete ne morete dobiti za tako nizko ceno. To je kotel z nizkim pritiskom in pasteurizer. Ni boljše za domačo uporabo. Pošiljamo proti gotovini po tovarniških cenah, označenih na sliki. Pošljite "money order" ali denar. Vredno, da se ima tako posodo.

HOME MANUFACTURING CO.

Dept. S-4 18 E. Kinzie St. Chicago, Ill.